

Παιχνίδι δίχως τέλος

Ευχάριστη έκπληξη ν' ανακαλύπτεις «εκτός των τειχών», στα Χανιά της Κρήτης, ένα θεατράκι 50 θέσεων με τα εχέγγυα του καλού γούστου. Νήπιο ενός έτους, η «Κυδωνία», αρχοντικά καμωμένη στο δεύτερο όροφο μιας αναπαλαιωμένης αστικής οικίας (Υψηλαντών 12, στο κέντρο της πόλης), στεγάζει τα όνειρα της Εταιρείας Θεάτρου «Μνήμη» - περιπλανώμενη για μια δεκαετία στην Αθήνα κι εδώ και δυο χρόνια στα Χανιά.

Ψυχή της «Μνήμης» ο ηθοποιός, σκηνοθέτης και θεατρικός συγγραφέας («Στην Εθνική με τα μεγάλα») Μιχάλης Βιρβιδάκης, που έχει φτιάξει εκεί εργαστήριο υποκριτικής τέχνης διδάσκοντας ανθρώπους με μεράκι για το θέατρο. Μετά από την εναρκτήρια «Ολεάνα» του Μάμετ, στην «Κυδωνία» παρουσιάζεται αυτό τον καιρό το έργο του Μπέκετ «Τέλος του παιχνιδιού». Η αναζήτηση νοήματος στο κλουβί της ζωής, ο τρόμος του κενού, ο εξορκισμός του χρόνου και της σιωπής, το παγιδευτικό κι απογυμνωμένο παιχνίδι του μπεκετικού λόγου, η άσπονδη σχέση εξουσιαστή κι εξουσιαζόμενου, η αλληλεξάρτηση κι ο ασφυκτικός εγκλωβισμός τους θίγονται με λιτό κι αφαιρετικό τρόπο στην παράσταση που σκηνοθέτησε ο Βιρβιδάκης (στη δόκιμη μετάφραση του Κωστή Σκαλιόρα έχουν προστεθεί και τρία μικρά αποσπάσματα από την αρχική έκδοση του έργου το '57 σε μετάφραση Λίλας Τρουλλινοπούλου). Ο ίδιος ερμηνεύει τον τυφλό και καθηλωμένο στην αναπηρική του καρέκλα Χαμ. Αυταρχικός και κυνικός παιδεύει τον υπάκουο, αλλόκοτο και συνεχώς κινούμενο υπηρέτη του Κλοβ, που τον υποδύεται ο Γιώργος Μπιράκης (και οι δύο ταιριαστοί στο τραγικά κωμικό πνεύμα του Μπέκετ). Το παζλ της υπαρξιακής ερημίας συμπληρώνουν στο ίδιο μήκος κύματος ο Παναγιώτης Χρυσανθόπουλος και η Νίκη Μιχαλούδη - σουρεαλιστικές φιγούρες των χωμένων σε σκουπιδοτενεκέδες γονιών του Χαμ, που αναπολούν τις ωραίες μέρες. Μια θεατρική προσπάθεια που αξίζει ν' αποκτήσει γόνιμους «κυδωνιάτικους» καρπούς και ν' αγκαλιαστεί από τους Χανιώτες. Φτάνει να βρεθεί η ισορροπία της «χρυσής τομής» που απέχει από ελιτισμό και απλοϊκότητα παράλληλα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΙΔΑΛΗΣ

Η ακινησία της δίνης

[...]

Αναιρώντας την πλάνη της «εύπεπτης» θεατρικής αγωγής, που υποτίθεται ότι αρμόζει στην επαρχία, ο κ. Βιρβιδάκης θέτει βάσεις υποδομής για την εξέλιξη ενός σπάνιου είδους ηθοποιίας σε καιρούς που η μιμική τεχνική εξαπατά περνώντας για Τέχνη. Γνωρίσαμε τον Μιχάλη Βιρβιδάκη ως «επιστήμονα» του θεάτρου. Σήμερα τον αναγνωρίζουμε ως ηθοποιό, με την ελληνική αξία του όρου, που μυεί με την τέχνη του νέους ερασιτέχνες - με την πλατωνική σημασία : συγκινησιακά απρόβλεπτος στους υποκριτικούς ελιγμούς του ο Παναγιώτης Χρυσανθόπουλος ωθεί το ταλέντο του σε ανώτερα επίπεδα κύρους και γκάμας. Η Νίκη Μιχαλούδη αιφνιδιάζει υπέροχα με την πρώτη σκηνική παρουσία της, και η αποκαλυπτική τεχνική του Γιώργου Μπιράκη, ως alter ego του μπεκετικού Τειρεσία, επιδεικνύει δομή αυστηρής πειθαρχίας. Μόνος, τυφλός και ακίνητος ο Χαμ του Μ. Βιρβιδάκη διευθύνει ένα εξαιρετο κουαρτέτο, δημιουργώντας σχολή υψηλών προδιαγραφών που η πόλη του θα τιμήσει.

Τρύφων Μ. Καλαμίτσας
ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ, 15-6-2003